



ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2025

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Υπεύθυνη ομάδας Αρχαίων Ελληνικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ
Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΕΡΑΤΩ ΠΑΝΤΕΛΗ

1. Όταν έφτασε η Πάραλος τη νύχτα στην Αθήνα διαδιδόταν η συμφορά και ο θρήνος από τον Πειραιά διαμέσου των μακρών τειχών έφτανε στην πόλη, καθώς ο ένας το έλεγε στον άλλο. Γι' αυτό εκείνη τη νύχτα κανείς δεν κοιμήθηκε, όχι μόνο γιατί θρηνούσαν αυτούς που χάθηκαν, αλλά πολύ περισσότερο ακόμη οι ίδιοι τους εαυτούς τους, επειδή νόμιζαν ότι θα πάθουν όσα έκαναν στους Μηλίους, που ήταν άποικοι των Λακεδαιμονίων, αφού τους υπέταξαν ύστερα από πολιορκία, και στους κατοίκους της Ιστιαίας και της Σκιώνης και της Τορώνης και της Αίγινας και σε άλλους πολλούς από τους Έλληνες.

2. Ο Λύσανδρος μετά την αδιαμφισβήτητη νίκη του στους Αιγός ποταμούς ελέγχει πλήρως την κατάσταση σε επίπεδο στρατιωτικό. Για να σταθεροποιήσει, όμως, την πλεονεκτική θέση στην οποία βρίσκεται και να αποδυναμώσει τους Αθηναίους, έστειλε τους Αθηναίους αιχμαλώτους και όποιο άλλο Αθηναίο έβρισκε στην πατρίδα τους, παρέχοντας ασφάλεια μόνο για εκεί. Σκοπός ήταν να συγκεντρώσει όσο το δυνατόν περισσότερο πληθυσμό στην πόλη και στα τείχη, ώστε να εξαντληθούν συντομότερα τα εφόδια, καθώς η πόλη θα ήταν πολιορκημένη από στεριά από τον σπαρτιατικό στρατό, ενώ ήδη τα εμπορικά πλοία παρεμποδίζονταν κατά τη μεταφορά σιτηρών από τον Εύξεινο Πόντο. Η κατάσταση θα γινόταν ανυπόφορη λόγω της ασφυκτικής πολιορκίας και οι Αθηναίοι πλέον δεν θα είχαν κανένα περιθώριο αντίδρασης. Έπειτα επέστρεψε στην Λάμψακο και προετοίμασε τον σπαρτιατικό στόλο, που γνώριζε ότι θα ήταν κρίσιμος, αφού άφησε ως διοικητή τον Σθενέλαο. Όπως φαίνεται από το απόσπασμα, ο Λύσανδρος διέθετε στρατηγικές αρετές, τις οποίες

αξιοποίησε στο έπακρο. Από την αρχή έδειξε οργανωτικότητα και μεθοδικότητα, καθώς προετοίμαζε κάθε βήμα. Διέθετε υπομονή και με ευστροφία κατάφερε να σταθμίσει τις συνθήκες και να εκμεταλλευτεί τα λάθη και τις αδυναμίες των αντιπάλων, τους οποίους δεν υποτίμησε. Επίσης, ήταν διορατικός και ήξερε πως θα επιτύγχανε τη νίκη έπειτα από πολιορκία.

3. Οι Αθηναίοι μαθαίνουν την ήττα τους από την Πάραλο που καταπλέει στον Πειραιά, οπότε διαμέσου των φρουρών των Μακρών Τειχών, από στόμα σε στόμα, φθάνει η είδηση στην πόλη. Η ανακοίνωση τους συντάραξε, καθώς αισθάνονταν αδύναμοι και εκτεθειμένοι. Οι αντιδράσεις τους ήταν θρήνος, αγωνία, ανησυχία για το μέλλον και φόβος για επικείμενες συμφορές. Η σκέψη των αντίποινων, δηλαδή ότι ίσως τώρα πάθουν όσα έκαναν στους άλλους την εποχή που κυριαρχούσαν, τους κράτησε ξάγρυπνους όλη τη νύχτα. Θρηνούσαν πολύ περισσότερο τους εαυτούς τους, παρά όσους χάθηκαν στους Αιγός Ποταμούς. Η καταγραφή των αντιδράσεων στο στρατόπεδο των ηττημένων, μέσα στην πολιορκημένη Αθήνα, γίνεται με τρόπο σαφή και παραστατικό. Η αναγγελία της συμφοράς, οι πρώτες εντυπώσεις δίνονται με «κινηματογραφικό» τρόπο, σε χρόνο παρατατικό, όπως έλεγετο και διήκεν, και με μετοχές ενεστώτα, όπως πενθοῦντες και νομίζοντες. Οι μετοχές και εδώ προσδιορίζουν και δίνουν το βάθος της πρώτης αντίδρασης.

4. Ο Αλκιβιάδης έφτασε έφιππος από τα τείχη του στους Αθηναίους, για να τους συμβουλευσει, αλλά και για να τους προτείνει βοήθεια από τους Θράκες βασιλείς που ήταν φίλοι του. Ο Αλκιβιάδης συμβούλευσε τους Αθηναίους να μετακινηθούν στη Σηστό, σε αγκυροβόλιο κοντά σε πόλη και λιμάνι για ταχύτερη και ευκολότερη ανεύρεση εφοδίων, τη στιγμή μάλιστα που οι αντίπαλοι είχαν εξασφαλίσει και τα δύο, βρίσκονταν κοντά σε λιμάνι και σε πόλη και δε χρειαζόταν να εγκαταλείψουν τη θέση τους, αλλά ήταν πάντα σε ετοιμότητα για μάχη. Με τη συμβουλή του επεδίωξε να βγάλει τους Αθηναίους από την επισφαλή και μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονταν και να ακυρώσει το πλεονέκτημα των αντιπάλων. Οι Αθηναίοι στρατηγοί, όμως, τον απέπεμψαν εξαιτίας των προηγούμενων αδικημάτων που είχε διαπράξει

εναντίον τους. Συγκεκριμένα, τον διέταξαν να φύγει γιατί τον έκριναν αναρμόδιο και δεν τον εμπιστεύονταν, καθώς στο παρελθόν είχε αλλάξει στρατόπεδο, αλλά και γιατί φοβήθηκαν πως σε περίπτωση επιτυχίας ο Αλκιβιάδης θα θεωρούνταν σημαντικός συντελεστής της νίκης. Φέρθηκαν αλαζονικά και υπεροπτικά, αφού δεν ήθελαν να παραδεχθούν τη λανθασμένη εκτίμησή τους ούτε ήθελαν σε περίπτωση νίκης να μοιραστούν μαζί του τη δόξα.

5. 1-α, 2-β, 3-α, 4-β, 5-α

6. α) τινάς, ἀπεπέμψατε, εἶναι, καταλιπεῖν, νεώς, ἐκοιμήθησαν.

β) «καὶ οἰμωγαὶ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τοῦ τείχους εἰς ἄσθη διήκον».

7. α)

φρουρούς: αντικείμενο στο ρήμα ἀπέπεμπεν

ἀσφάλειαν: άμεσο αντικείμενο στη μετοχή διδούς

εἰδῶς: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενό της (Λύσανδρος), επιρρηματικός προσδιορισμός αιτίας στο ρήμα ἀπέπεμπε

τῆς Παράλου: υποκείμενο στη μετοχή ἀφικομένης

τῆς νυκτός: γενική του χρόνου στο ρήμα ἐκοιμήθη

πέισσθαι: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στη μετοχή νομίζοντες.

β) 1-β, 2-δ.

8. 1-α,γ (σ.σ.18, 19), 2-β,δ,ε (σ.σ.30, 29, 29)

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος